

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica VI. după Înălțarea Sf. Cruci.

Intoarce-te la casa ta și spune câte ți-a făcut ție Dumnezeu.

Să cumpănim azi în legătură cu sfânta Evanghelie binefacerile și darurile ce le-am primit de la Dumnezeu pentru ca să stărnim întru noi recunoștință și mulțămită și să nu fim nerecunoscători. Dumnezeu ne-a dăruit cu multe daruri și binefaceri, nu o putem tăgădui. Fără de voința lui Dumnezeu nu ne-am fi născut. Fără Dumnezeu nu am fi vii, fiecare minută de viață e o binefacere a lui Dumnezeu. E amară și ticăloasă viața asta, dar cu toate acestea e un dar prețios, pentru-că e trecerea la vecinicie. Dumnezeu ți-a dat darul să te naști creștin, în sânul bisericii adevărate. Dumnezeu ți-a dat darul acela că s'a îngrijit el de tinerețele tale. Câți sunt în lume, cari au viață, dar nenorocită, nefericită! Tu nu așa. Câți sunt în lume în întunec, și nu au credința adevărată, și nu sunt în Biserica lui Hristos. Tu nu așa! Câți tineri cresc ca florile câmpului, lăsate ele singure fără cultivare, fără îndreptare spre virtute, spre lucru, învățătură! Tu nu așa! Și dacă ne vom uită pușinel în noi inși-ne și vom cumpăni asupra istoriei vieții noastre, istoria zilelor noastre, ce vom vedea în inima noastră, în sufletul nostru, în trupul nostru? Daruri, milostiviri, binefaceri, favoruri de tot felul ce ni le-a făcut Dumnezeu! Oh deci cât de recunoscători și mulțumitori trebuie să fim față de Dumnezeu!

* * *

Pentru ce Dumnezeu n'a făcut și cu alții ceea ce a făcut cu noi? Poporul jidovesc a fost încărcat cu daruri și binefaceri din partea lui Dumnezeu mai mult decât toate

popoarele pământului: N'a făcut așa la tot neamul. Pentru că l'a iubit mai pe sus decât pe alte popoare fiindcă se trăgea de la Avram și de la ceilalți sfinți Patriarhi, și fiindcă voia să facă din ei poporul său ales și sfânt. Regula binefacerilor și darurilor pe cari le face și le dă la un suflet este iubirea sa. Cel ce are mai multe e mai iubit. Dumnezeu ne zice și nouă ca și la poporul său jidovesc: Te-am tras pe tine fiindu-mi milă de tine. Nu e vrednicia ta, ci e bunătatea lui Dumnezeu tot binele ce l'ai primit. Pe fiecare dar ce-l ai, pe fiecare bine de care te bucuri e scris: Darul lui Dumnezeu. Ochii, vederea, auzul, urechile, graiul, aducerea aminte, talentul, ingeniul, sănătatea, puterea, tăria, sufletul, trupul, sunt darurile lui Dumnezeu. Oh cât bine ai primit de la Dumnezeu. Cât de nemulțumitor ai fi dacă nu te-ai arăta recunoscător!

* * *

Ce trebuie să facem pentru atâtea binefaceri primite de la Dumnezeu? Mai întâi să le recunoști, și să mulțămești Dăruitorului. Atâtea nu-i de ajuns. Trebuie să ne folosim de ele pentru ținta aceea ce a avut-o Dumnezeu când ni le-a dat. Ascultați cum se tânguește Dumnezeu față de Izraeliți: Eu le-am dat lor argint și aur, și ei și-au făcut lor și Baal. Aceasta amară muștrare este pentru cei ce au de la Dumnezeu timp, sănătate, putere, ingeniul, și se slujesc de ele ca să facă păcate. Au ochi buni, vedere, auz bun, au limbă și se slujesc de ele ca să vătème pe Dumnezeu. Au mijloace, înriurintă asupra altora, bani și se folosesc de acestea pentru fapte păcătoase. Răsplătesc cu rău binele, vânzări și tradări în loc de binefaceri. Dumnezeu se poartă cu ei ca un prieten, ei se poartă cu Dumnezeu ca și vrăjmași. Ce păcat și ce mare fărădelege este

aceasta! Dumnezeu te încarcă cu binefaceri ca să te tragă la sine și ca să te facă sfânt. Iată cu ce suntem noi datori față de Dumnezeu: să ne sfințim. Asta e voința lui Dumnezeu: sfințirea voastră. Sf. Maria Magd. de Pazzi zicea. Dacă darurile pe cari Dumnezeu mi le-a dat mie, le-ar fi dat celor mai mari păcătoși, în ceasul acesta ei ar fi mari sfinți! Ea vorbea așa din umilință. Dar noi putem zice așa cu tot dreptul despre noi, după atâția ani de daruri suntem așa de înapoi în iubirea și în slujba lui Dumnezeu!

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

19. Frații lui Iosif călătoresc în Egypt.

Și Faraon chema numele lui Iosif: Zafnathu — Panneachu (descoperitorul misterelelor) și îi dăde de femeie pe Asenath, fata lui Putifar, preotului din On. Și Iosif eși, ca să vadă pământul Egyptului. (41. 45)

Era datina în Egypt, ca demnitarii mari ai țării, când au luat în primire postul lor, au schimbat numele lor vechi cu unul nou, din reverință față de domnitor, de multe ori au luat numele lui. La Iosif era cu atât mai indicată aceasta schimbare de oare-ce numirea lui ca o numire streină era deja o jignire adusă sentimentului național.

Orașul On, grecește Heliopolis, de unde era femeia lui Iosif, era centrul vestit al cultului dumnezeului „soare.”

Trebue să mergem înderept până în timpuri fabuloase ca să găsim începuturile acestui cult, la egiptieni și care cult a exercitat o influență continuă asupra sufletului egyptean în tot decursul istoriei sale.

În Heliopolis foarte de mult avea acest cult un sanctuar. Sesostris I. din dinastia XII a făcut în 1950 a. Hr. din acest santuar vechiu un monument din cele mai renumite mai grandioase și strălucite din toate câte avea aceasta țară atât de bogată în clădiri gigantice.

Cultul soarelui a ajuns la culmea înfloririi sub Ramses III în 1200 a. Hr. când 13,000 de persoane erau angajate în serviciul acestui cult în Heliopolis.

Partea principală a clădirii era un platon liber încercuit cu șiruri de colonade colorate, iar la mijloc stăteau câteva obeliscuri

purtând numele regelui Asertesen I. și de abia se cunosc conturile vechilor zidiri

Deja Herodat, călătorind prin Egypt, nu mai vorbește decât de înțelepciunea preoților pe cari i-a găsit încă în Heliopol, iar pe timpul lui Strato tot locul era aproape părăsit, așa s'a implinit pe deplin cuvântul Domnului, ce s'a zis prin prorocul Ieremia: „Și va sfărâma colonele din Bethu Semesu, (casa soarelui) ce se află în pământul Egyptului și casele zeilor Egyptului le va arde cu foc.” (Ier. 40. 13.)

La alegerea femeiei lui Iosif era și politica la mijloc. Înalți demnitari ai țării, de nu erau preoți, aveau cel puțin titlul de a fi preot vre unuia din sanctuarele mari ale țării, fiind acesta cu credința monoteistă a lui Iosif un lucru de neîmpăcat, i s'a dat, de femeia fata unui preot din cele mai mari sanctuare a țării.

Ca să poată Iosif organiza aprovizionarea țării, trebuia ca se-o cunoască, pentru aceea „Iosif eși, ca să vadă pământul egyptului.”

Întru timp tâlcul lui Iosif s'a adeverit. Au sosit șapte ani roditori, după cari au urmat șapte ani slabi și Iosif a avut să-și arete tâlcuirile lui de guvernare, spre binele țării, spre întărirea puterii centrale și să ducă la îndeplinirea scopurile lui Dumnezeu referitoare la așezarea familiei lui Iacob în Egypt.

Ani roditori și slabi erau și de alta dată în Egypt, însă nu în aceasta măsură. Și foametea s'a întins și asupra țărilor din jurul Egyptului și nicăiri nu se găseau bucate de cât în granarele faraonului Egyptului.

Așa au fost silit să vină împreună cu alți locuitori din Palestina și frații lui Iosif în Egypt după bucate. Faraonul se temea de o agresiune din partea nord-estică a țării de unde au venit și frații lui după bucate. Fizionomia lor de semiți îndată i-o făcut cunoscuți și fiind bănuți de spionaje în favoarea vrăjmașului care din acea parte era așteptat, au fost duși înaintea lui Iosif.

„Și veniră frații lui Iosif și se prosternură lui cu față la pământ. Și Iosif văzu frați săi și-i recunoscu, însă ei nu recunoscă pe dânsul. Și Iosif aducându-și aminte de visurile ce visase despre dânsii sa întors dela dânsi și a plâns.” (42. 7—9. 24.)

Din catehism.

98. Cine e Spiritul Sfânt ?

Spiritul Sfânt este a treia persoană în dumnezeire, este Dumnezeu adevărat împreună cu Tatăl și cu Fiul, cum mărturisim în simbolul credinței: Cred în Spiritul Sfânt Domnul de viață făcătorul, carele dela Tatăl și dela Fiul purcede, carele cu Tatăl și cu Fiul este închinat și mărit, carele a grăit prin profeți.

Când numim a treia persoană în dumnezeire Spiritul Sfânt, aceasta nu însemnează ca persoana întâie și a doua ar fi mai puțin sfinte sau spirituale ca a treia persoană, fără se chiamă așa, pentru că a treia persoană în sta Treime reprezintă într'un mod de totului special spiritualitatea și sfințenia în Dumnezeu, intru cât purcede din voința dumnezească și este terminul iubirii dumnezești. Se mai numește și Mângăitoriu, pe carele Hristos după ce s'a înălțat la ceriu, l'a trimis spre mângăere apostolilor și Bisericii. Fața de multele erezii, cari s'au iscat în cursul secolelor în jurul învățăturai Bisericii catolice în privința Spiritului Sfânt, cari s'au au negat existența lui, sau au tras la indoială dumnezeirea lui sau au profesat păreri contrari în privința purcederei lui, sta Biserica a definit credința catolica în privința Spiritului Sfânt cu textul cum am aretat mai sus.

Diferența între persoanele dumnezești există numai în privința purcederei unuia de celalalt. Așa Spiritul Sfânt este persoana distinctă în sta. Treime prin purcederea lui de la Tatăl și de la Fiul, însă ca dintr'o suflare și dintr'un principiu, precum Tatăl se deosebește de Fiul, că l'a născut înainte de veci, și Fiul se deosebește dela Tatăl că s'a născut din El înainte de toți veci. Sta biserica până astăzi nu a definit mai deaproape înțelesul cuvântului de purcedere, în tot cazul însă se deosebește de Fiul care are originea lui veșnică prin naștere. Deosebindu-se Tatăl de Fiul numai în privința nașterii Fiului de Tatăl, în privința purcederei Spiritului Sfânt nu se deosebește Tatăl și Fiul și pentru aceea spunem că Spiritul Sfânt purcede de la Tatăl și dela Fiul ca dintr'o suflare și dintr'un principiu.

Fiind învățătura catolică despre purcederea Spiritului Sfânt de la Tatăl împreună cu Fiul punctul principal de despărțire între Biserica catolică și biserica ortodoxă, vom examina chestiunea mai de aproape.

Citim în sta scriptură că Fiul trimite Spiritul Sfânt: „Iară când va veni Mângăitorul pe carele eu îl trimiț voaună de la Tatăl ...” (Io. 15. 26). Când Isus dă putere apostolilor de a lega și a deslega păcatele, suflând pe ei zice: „Luați Spiritul Sfânt cărora le veți ierta păcatele ...” (Io. 20. 22.)

Trimiterea în timp a unei persoanei dumnezești de cealaltă, — și aci este vorba de astfel de trimitere, — însemnează purcederea celui trimis de acela ce trimite, precum nici odată nu se spune că Tatăl este trimis de Fiul, sau că Fiul ar fi trimis de Spiritul Sfânt.

Sta. scriptura zice despre Spiritul Sfânt că este Spiritul Fiului: „a trimis Dumnezeu Spiritul Fiului său în inimile voastre” (Gal. 4. 6) Precum părinții greci împreună cu întreaga Biserica conclud din acele locuri a stei scripturi unde Spiritul Sfânt se zice că este a Tatălui conclud cu drept la purcederea Spiritului Sfânt de la Tatăl, așa când aceeaș sta scriptură numește Spiritul Sfânt Spiritul Fiului, trebuie în mod logic să concludă ca Spiritul Sfânt purcede și de la Fiul.

Mai de parte: „Acela — Spiritul Sfânt — dintru al meu va lua și vă va da de știre”. (Io. 16, 14.)

La acest loc Hristos vorbește de învățătura, pe care Spiritul Sfânt o ia de la dânsul și o comunica sfinților apostoli, ori în cele dumnezești între învățătura — știință — și substanță, realminte nu este deosebire, a lua învățătura de la Fiul înseamnă a lua substanța adecă a purcede de la Fiul.

Asupra interpretării acestor cuvinte Mântuitorul exclude ori ce echivoc, căci explicând mai pe larg ceea ce a zis spune în continuare: „Tot ce este al Tatălui meu, al meu este pentru aceea am zis că dintru al meu va lua și va vesti voaună” (Io. 16. 15.) Motivul, pentru care a luat Spiritul Sfânt de la Tatăl, este că toate, câte are Tatăl, sunt comune cu Fiul — în afară de paternitate, ce deosebește pe Tatăl de Fiu, și care particularitate nu se poate comunica. Având Tatăl putere de a sufla — nu a naște — Spiritul Sfânt, trebuie să aibă aceeaș putere — distinctă de puterea paternității — de a sufla și Fiul, cum spune acesta conciliul din Florența: „După ce toate câte sunt a Tatălui, Tatăl a dat prin naștere Fiului — în afară de paternitate — prin urmare și puterea ca Spiritul Sfânt să purceadă și de la Fiul, Fiul are din vecie de la Tatăl, care l'a născut înainte de toți vecii”. (Va urma.)

M. Areta — 24 Octombrie — a viețuit în cetatea Nagrau din Arabia pre timpul când acolo domnea evreul Dunaan, care persecuta în toate modurile pre creștini și după ce creștinii din cetatea Nagrau nu s'au plecat voiei Sale, a mers cu ostași asupra cetății, a coadunat pre toți creștinii și au aruncat în foc 340 de bărbați și femei. Intre dâșii a fost și bătrânul Areta, care conducea pre creștinii din Nagrau și era ca un patriarh al lor, și care și cu aceea grozavă ocaziune indemnă pre creștini ca să steie cu tărie și cu bărbăție și să nu se infricoșeze de moartea cea grozavă de foc. Cu aceea ocaziune o muiere pie a probat să scoată din foc trupul ars al Sf. Areta, dar să prins și s'a aruncat și dâșna în foc. Văzând aceasta pruncul ei de 5 ani a sărit și dâșul în foc și a murit d'împreună cu maică sa.

SS. M. M. Marcian și Martirie — 25 Octombrie — Sf. Marcian a fost cantor iar Sf. Martirie diacon al bisericii din Constantinopol și totodată notarii adevă scriitorii Sfântului Pavel patriarhul din Constantinopol. Acel Sf. Pavel — deoarece n'a primit eresul Arianilor — a fost exilat în Armenia, unde a și repauzat fiind sugrumat de eretici († 360 la 6 Noemvrie). Iar scriitorii dâșului Marcian și Martirie au fost uciși de eretici cu sabie. S'au îngropat la poarta Constantinopolului unde mai târziu Sf. Ioan Gura de aur a zidit în onoarea lor o biserică. Să învățăm dela acești sfinți a remânea statornici între ori ce împrejurări în credința strămoșească.

CUMPĂRAȚI

„NOUL TESTAMENT“

tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan
la **LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET**
Piața Unirii No. 25.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de

„Biblioteca poporală creștină din Maramureș“

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.“ de Părintele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania“ de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii“ de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copiii lor“ de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii“ Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime“ Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu“ să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Pâr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști“ Prelucrare de Pâr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.“ Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întruparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Pâr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină“. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.“ Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Prețul 12 Lei.

Calendar săptămânal.

20—26 Octombrie 1929.

20. Dumineca VI. d. Înălț. Sf. Cruci. (Ev. Luca 8, 27) M. Artemie † 361.
21. Luni. C. Ilarion † 371.
22. Marți. P. Averchie.
23. Mercuri. Ap. Iacob † 61
24. Joi. M. Areta.
25. Vineri. M. M. Marcian și Martirie
26. Sâmbătă. Sf. Dumitru (Ev. Ioan 15, 17.